

Rapportage BurgerPanelRotterdam: productiegroep Fiets

“Hoe ik mijn fiets stal.....”

September 2006 – januari 2007

Het BurgerPanelRotterdam is in september 2006 officieel van start gegaan. Het panel werkt in werkgroepen / productiegroepen. Iedere productiegroep neemt een onderwerp onder de loep, komt tot een vraagstelling die zij nader onderzoekt door middel van een quick scan of toets, stelt conclusies en aanbevelingen op en verzorgt een presentatie.

De productiegroep Fiets bestaat uit de volgende leden:

Ugur Arisoy, Frank Faber, Wendelien Lans, Elske Schreuder, Willemien Troelstra, Ans Olie, Lia de Vries, Femia Winkelman, Micha van der Wolk.

Het onderwerp is gekozen op een bijeenkomst met alle BurgerPanelleden waarbij gebrainstormd werd over mogelijke onderwerpen voor het BurgerPanel. De keuze voor Fietsen in Rotterdam is mede gebaseerd op het feit dat de productie op korte termijn gerealiseerd diende te worden.

De groep is begonnen met een nadere verkenning van het onderwerp Fietsen in Rotterdam. Al doende bleek dat vele wegen befietst konden worden, oftewel vele aspecten en onderdelen kunnen nader beschouwd worden bij het onderwerp Fietsen in Rotterdam.

De groep kwam in eerste instantie tot twee vragen die eenvoudig en logisch geformuleerd werden. Ik zit op mijn fiets maar ik kan toch niet eeuwig op mijn fiets blijven zitten; eens moet ik afstappen en waar laat ik dan mijn fiets? De eerste vraag was dus: Waar stal ik mijn fiets? Vervolgens ben ik ergens met mijn fiets heen gegaan en ga ik graag weer naar huis; maar hoe kom ik dan thuis op mijn fiets. En zo hadden we onze tweede vraag: Kom ik nog veilig thuis op mijn fiets?

Bij de uitwerking van de vragen bleek er een veelheid van aspecten: capaciteit stallingsmogelijkheden/hoe zijn de fietsroutes/de wegen/ drempels /hoe gaan de andere weggebruikers met de fietser om/ kruispunten etc. etc.

De Fietsersbond in Rotterdam werd uitgenodigd om de groep te helpen om inzicht te verkrijgen in de problematiek rond fietsen.

Uiteindelijk is gekozen voor de beperking van het onderwerp: Wat zijn de parkeer (on)mogelijkheden voor fietsen in Rotterdam? De titel werd: “Hoe ik mijn fiets stal...”.

De parkeermogelijkheden voor fietsen

Het lijkt wel of er bij het woord parkeren automatisch wordt gedacht aan auto's.

Nota's zijn er over geschreven, normen zijn ervoor ontwikkeld en voor de Rotterdamse burgers is bijvoorbeeld een parkeervergunning een bekend begrip.

Een fiets parkeer je niet maar je zet hem gewoon ergens neer of beter gezegd als fietser ben je ingesteld op het kijken naar een paal, hekje of ander voorwerp waar je je fiets aan vast kunt zetten. Een fiets veilig neerzetten is een plaats, zeer dichtbij waar je wilt zijn, op slot en met je hangslot ergens aan vast.

Daarnaast zijn er fietsstallingen, bijvoorbeeld bij het openbaar vervoer en fietstrommels in woonwijken.

De werkwijze

Om antwoord te krijgen op onze vraag is besloten om een korte enquête op te stellen met vragen als Wat zijn de parkeer(on)mogelijkheden voor fietsen in Rotterdam? Zijn er knelpunten; hoe worden deze ervaren; op welke locaties doen deze knelpunten zich voor en wat worden als mogelijke oplossingen gezien?

De enquête is op twee manieren uitgezet: op de website van het BurgerPanel Rotterdam en op de straat met het enquêteren van inwoners.

Om de respons via de website te verhogen is er aparte publiciteit gegeven via Rotterdam.nl en via de Stadskrant. Uiteraard hebben de leden in hun eigen netwerk reclame gemaakt om de enquête in te vullen.

Voor de straatenquête zijn de volgende locaties gekozen:

- de achterkant van het Centraal Station,
- de markt voor de centrale bibliotheek
- en bij de koopgoot.

Er is bewust gekozen om op verschillende tijdstippen te enquêteren: op zaterdag tussen 13.00 en 15.00 uur en vrijdagmiddag tussen 16.00 en 18.00 uur.

Mondeling vragen beantwoorden is iets anders dan anoniem een formulier invullen op een website. Bij de mondelinge gesprekken kan er veel meer commentaar gegeven worden en is de neiging om meerdere antwoorden te geven groter. Het formulier via de website was zo gemaakt dat mensen, behalve bij vraag 2, slechts één antwoord konden geven.

De film

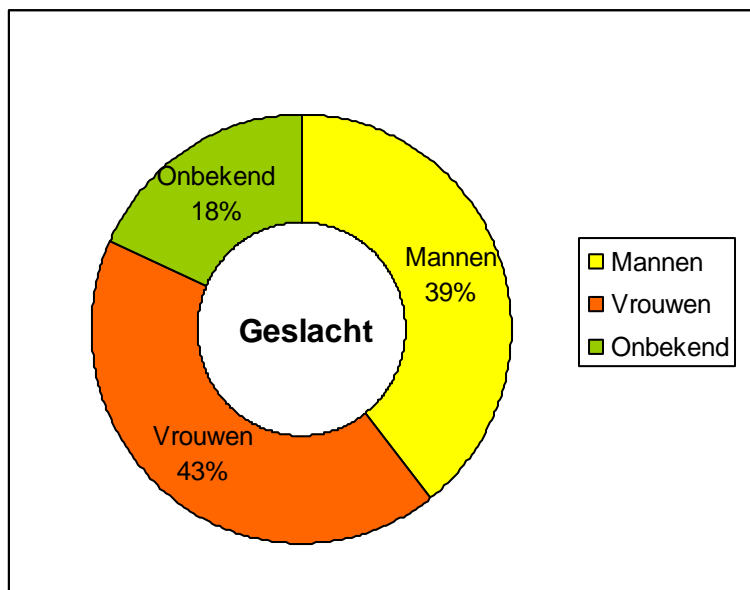
Lastige en onhandige situaties bij het stallen van je fiets laten zich beschrijven maar het laten zien is wel zo duidelijk. Vandaar dat er besloten is om deze te situaties te filmen met de Burgerpanelleden als acteurs. Deze opnames zijn verwerkt in de presentatie van de productiegroep Fiets van 1 februari 2007.

Resultaat enquêtes

Het totale aantal ingevulde mondelinge enquêtes en website is 328

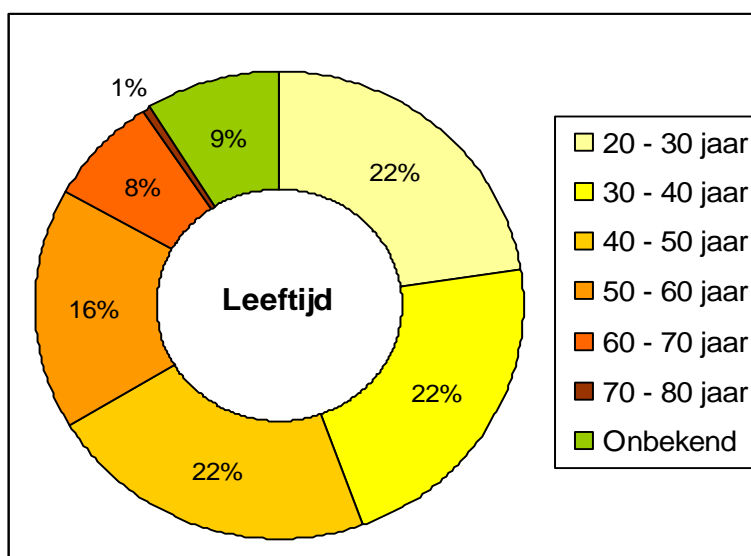
Ondervraagden:

Mannen	129
Vrouwen	139
Onbekend	60
Totaal	328

Leeftijd

20 – 30 jaar	74
30 – 40 jaar	72
40 – 50 jaar	72
50 – 60 jaar	54
60 – 70 jaar	25
70 – 80 jaar	2
Onbekend	29
Totaal	328

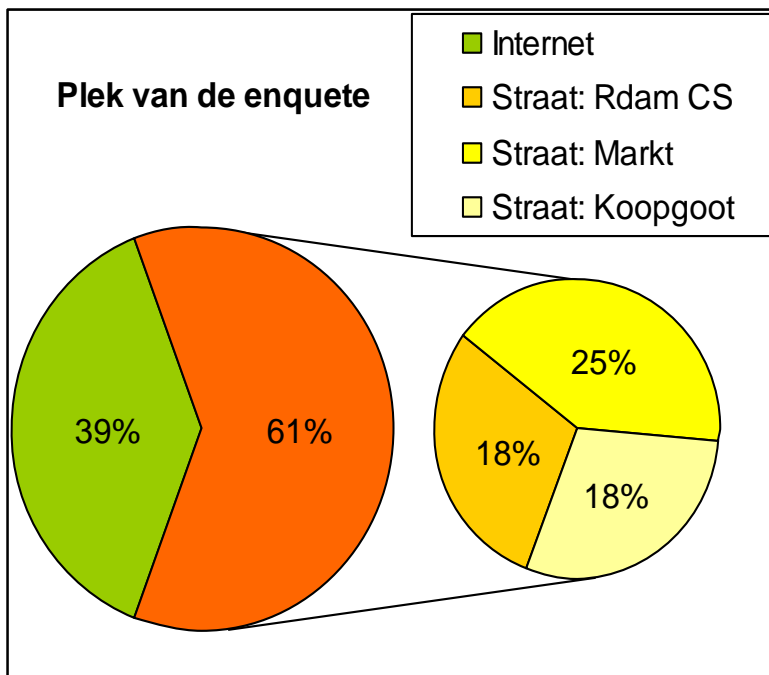

De enquêtes zijn op verschillende **manieren en locaties** ingevuld

Via internet	128
Op straat: CS	60
Op straat: markt	82
Op straat: bij koopgoot	58
Totaal	328

Samengevat

Internet	128
Op straat	200
Totaal	328

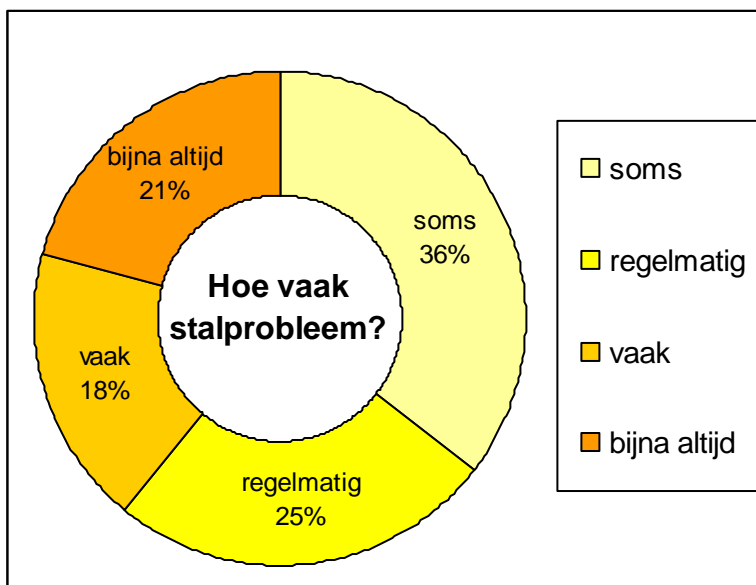

De vragen van de enquête zijn niet altijd volledig ingevuld dus per vraag zijn er andere totalen dan het totaal aantal enquêtes van 328.

De enquêtevragen

1. Vindt u het moeilijk om in Rotterdam uw fiets te parkeren?

A-soms	108
B-regelmatig	77
C-vaak	56
D-bijna altijd	63
Totaal	304

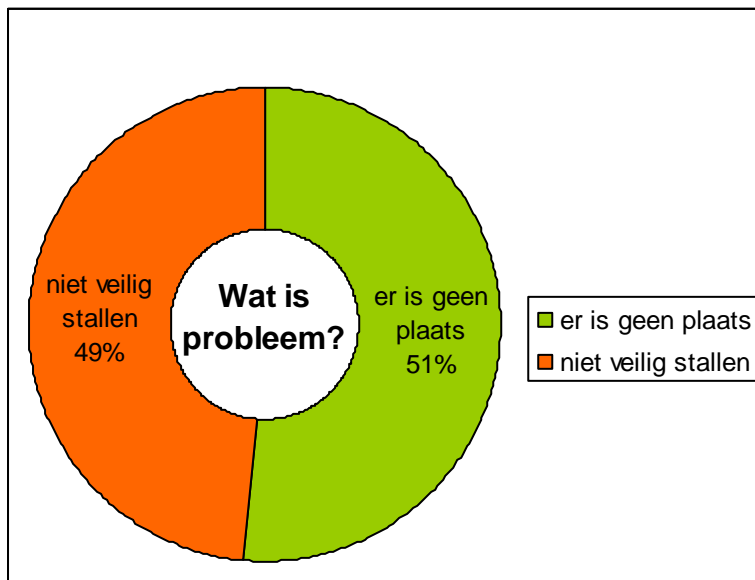
Circa een derde van de antwoorden zegt “het soms moeilijk te vinden ...”. Bedenk hierbij dat echter veel fietsers hun fiets buiten de beugels parkeren en dat geen probleem vinden.

Enkele van de mondeling gegeven toelichtingen:

- “Ik neem mijn fiets nooit mee naar de stad”
- “Ik gebruik altijd mijn oude stadsfietsen en ik gebruik altijd een dubbel slot”
- “Ik zet mijn fiets regelmatig aan een boom, maar ja eigenlijk beschadig ik dan de boom”
- “Ik zet mijn fiets neer waar plek is, tegen een boom of paal”
- “Fietsparkeerplaatsen mogen best meer ruimte innemen want dat krijgen de auto’s ook”
- ‘Ach het lukt altijd wel om mijn fiets aan een paal te binden”.

2. Is het moeilijk omdat

A-er geen plaats is	179
B-u uw fiets niet veilig neer kunt zetten	169
Totaal	348

Het overgrote deel van de ondervraagden vindt dat beide mogelijkheden van toepassing zijn. Bij deze vraag konden ook beide antwoorden aangekruist worden.

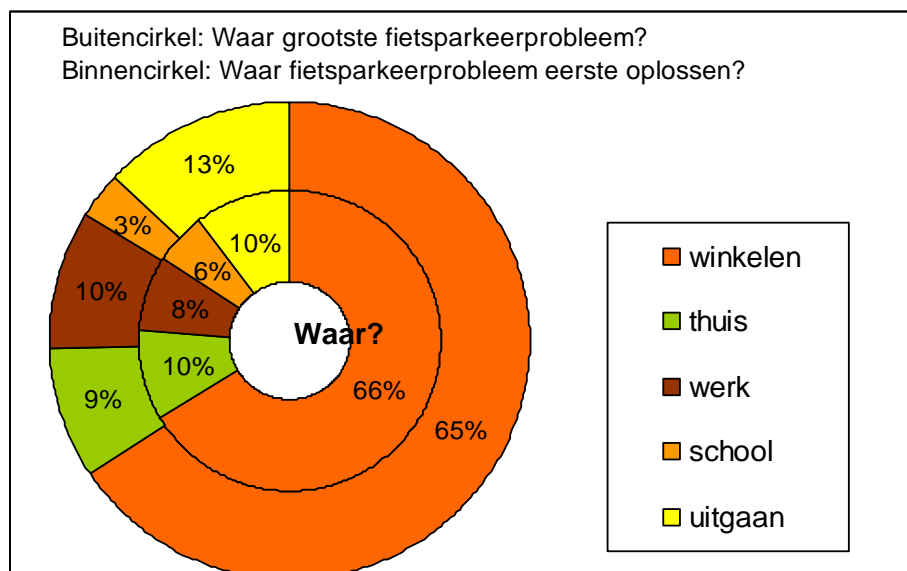
Enkele van de mondeling gegeven toelichtingen

- “Ik heb geen fiets meer want die wordt toch maar gestolen”
- “De beugels staan te krap op elkaar, ik krijg er mijn fiets niet meer tussen”
- “Vaak moet ik mijn fiets er echt tussen in proberen te proppen en zie dan maar eens hem zonder beschadigingen er weer tussenuit te halen”.

**3. Kunt u aangeven w ar het parkeren van uw fiets voor u het moeilijkst is?
5. Wat zou volgens u als eerste opgelost moeten worden?**

De parkeerproblemen van de fiets,

A-thuis	26
B- werk	28
C-school	9
D- winkelen	192
E-uitgaan	38
Totaal	293

A-thuis	26
B-werk	21
C-school	15
D-winkelen	175
E-uitgaan	27
Totaal	264

Het overgrote deel vindt dat bij het winkelen het stallen van een fiets moeilijk is. Een relatief gering aantal mensen (60) is bij het CS ge enqu eteerd. Ruim 2/3 daarvan vindt het CS het grootste probleem.

Enkele van de mondeling gegeven toelichting over het Centraal Station:

- “Met name de noordkant van CS is een ramp”
- “ben ik later dan 8.00 uur dan heb ik geen plek meer”
- “Kan er niet een meerverdiepingen stalling komen”
- “Waardeloos die gele hangers”
- “Vaak zie ik dezelfde fietsen op dezelfde plek staan voor langere tijd”
- “ik heb al een paar keer een slag in mijn wiel gehad door deze beugels”
- “Je moet eens naar Centraal Station Utrecht/Deventer/Groningen gaan kijken, daar hebben ze het goed geregeld”

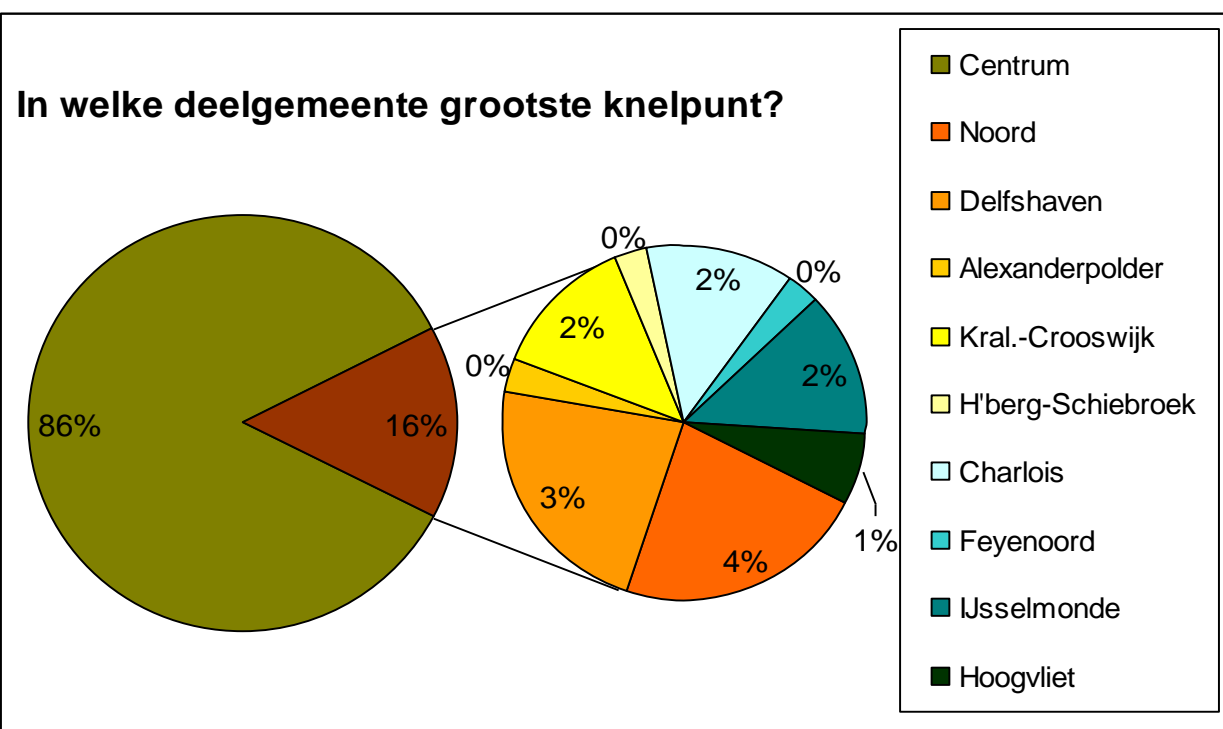
Over de andere locaties:

- “Waarom zijn de beugels bij VenD weggehaald?”
- “Met name zaterdag is het erg vol in het centrum”
- “Mijn grootste probleem is het stallen van mijn fiets bij de metrostations”
- “Vaak worden de woonbuurten vergeten, waarom niet veel meer buurtstallingen met de mogelijkheid om ook je fiets te laten repareren”
- “Metrostation Kralingse Zoom, Waarom komt er geen bewaakte stalling in de nieuwe parkeergarage daar?”.

3a In welke deelgemeente is dat dan?

Bij deze vraag werd er doorgevraagd op de antwoorden van vraag 3, dus bijvoorbeeld bij het antwoord 'thuis': in welke deelgemeente is uw thuis?

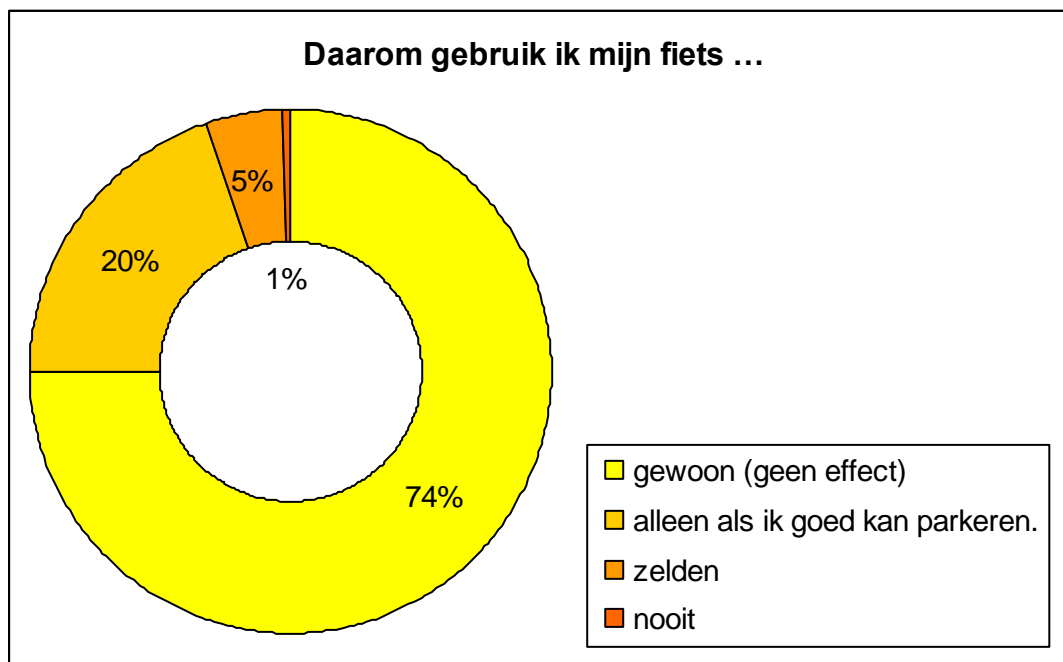
Deelgemeente	A thuis	B werk	C school	D winkelen	E uitgaan
Centrum	6 keer	8 keer		142 keer	20 keer
Noord	4 keer	1 keer		2 keer	
Delfshaven	6 keer	1 keer			
Alexanderpolder					1 keer
Overschie					
Kralingen-Crooswijk	1 keer	1 keer		2 keer	
Hillgersberg-Schiebroek				1 keer	
Charlois		1 keer		3 keer	
Feyenoord		1 keer			
Ijsselmonde			1 keer	3 keer	
Hoogvliet				2 keer	
Hoek van Holland					

Een zeer hoge score voor het winkelen in het centrum van de stad Rotterdam en ook bij de andere antwoordmogelijkheden van thuis tot uitgaan wordt het centrum veelvuldig genoemd.

Expliciet is 43 keer het Centraal Station genoemd, voornamelijk in de enquêtes die gehouden zijn bij het Centraal Station, maar ook bij de andere stratenquêtes werd het spontaan als aanvulling gegeven. Op de enquêtes via de website is het Centraal Station niet apart als mogelijkheid vermeld. Dat hadden we beter wel kunnen doen.

4. Welk effect heeft het moeilijk parkeren van uw fiets op uw fietsgebruik?

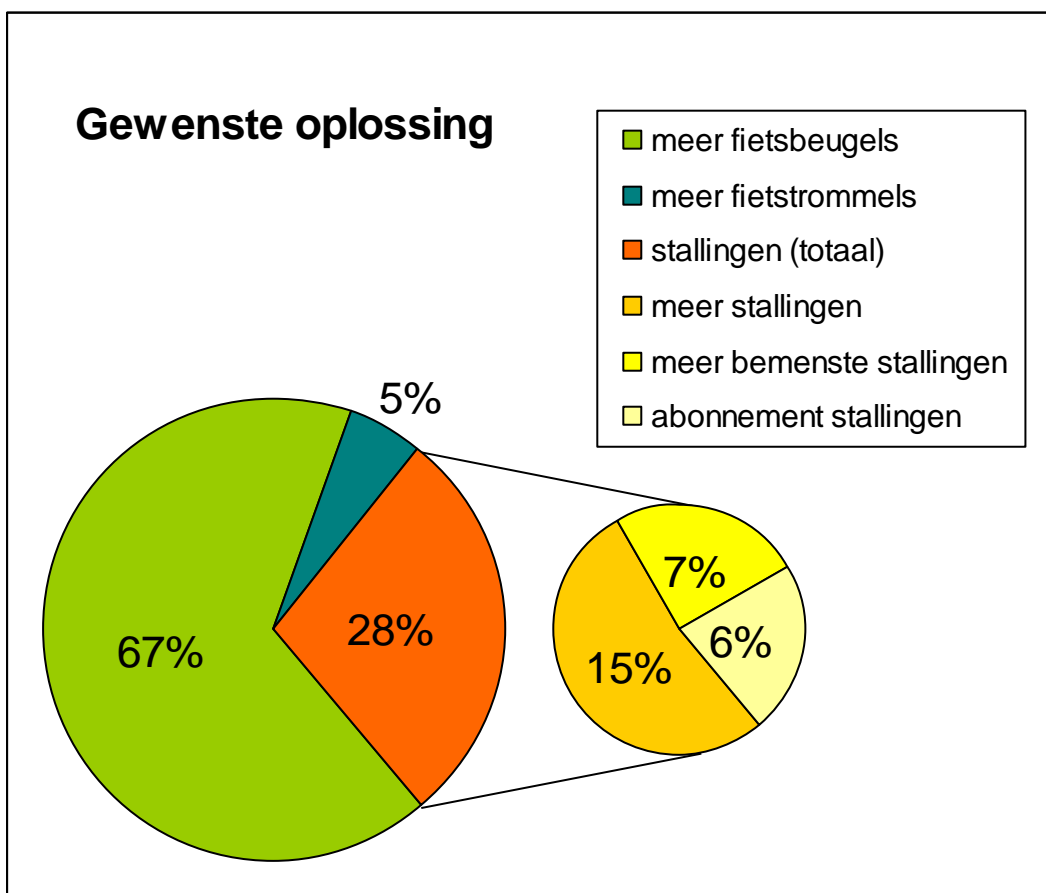
A-Daarom gebruik ik mijn fiets nooit	2
B-Daarom gebruik ik mijn fiets zelden	14
C-Daarom gebruik ik mijn fiets als ik weet dat ik goed kan parkeren.	59
D-het heeft geen effect.	224
Totaal	299

Circa tachtig procent zegt dat er geen effect is op het fietsgebruik. Redenen hiervan zijn: geen alternatief, het gebruik een oude fiets en “ik zet ‘m toch wel overal neer”. Twintig procent geeft aan alleen de fiets te gebruiken als er goede stallingsmogelijkheden zijn.

Enkele mondeling gegeven toelichtingen:

- “Naar de stad ga ik toch meestal met de auto want mijn fiets wordt gejat”
- “Ik heb alleen een fiets dus ik moet wel en ach het is toch altijd nog beter dan een auto”.
- “Soms gebruik ik mijn fiets niet omdat ik hem niet goed kan neerzetten en ga ik lopen”.

6. Hoe zou u het probleem om fietsen goed en veilig te parkeren willen aanpakken?

A-meer fietsbeugels	203
B-meer stallingen	45
C-meer bemenste stallingen	21
D-abonnement voor meerdere stallingen	19
E-meer fietstrommels	16
Totaal	304

Tweederde geeft als eerste oplossing meer fietsbeugels aan.

Enkele mondeling gegeven toelichting

- “Het is volgens mij simpel op te lossen, gewoon een rijtje beugels erbij”
- “Meer beugels in de wijken, je moet je fiets vast kunnen zetten”
- “Ik heb nog nooit van een fietstrommel gehoord”
- “Stallingen moeten ook in woonbuurten komen”
- “Waar kan ik een fietstrommel aanvragen”
- “Ja, stallingen met ruimere openingstijden”
- “de bewaakte stallingen zijn moeilijk te vinden zeker als je niet weet dat ze bestaan”
- “Kunnen er geen plekken voor de fiets komen in de parkeergarages voor auto’s?”.

Kanttekeningen bij de enquête:

- Er is gekozen om op een beperkt aantal plaatsen te enquêteren. De ervaringen van de productiegroep waren, dat parkeren in het centrum en bij station vaak problemen oplevert. Het was dus te verwachten dat deze locaties hoog scoren. Werd men ondervraagd bij het Centraal Station dan noemde men dit ook als eerste locatie. Zo ook bij de koopgoot. Opvallend is echter dat op beide locaties de andere locatie ook altijd genoemd werd.
- Men kan ook veronderstellen dat er meer plaatsen in de stad zijn (bijvoorbeeld de Kop van Zuid) waar deze problemen ook spelen, maar waaraan geënquêteerden echter niet meteen hebben gedacht. Dit moet verder onderzocht worden.
- De geïnterviewden op straat zijn hoofdzakelijk burgers die een fiets hebben/gebruiken. Geen fiets, geen zin om aan de enquête mee te werken. Van de enquête-invullers via de website valt te veronderstellen dat zij op zijn minst affiniteit met fietsgebruik hebben.

Conclusies:

Fietsers blijven fietsen

Ondanks het feit dat het soms of regelmatig lastig is om je fiets op een goede manier te kunnen stallen blijven Rotterdammers hun fiets gebruiken. Vaak bezit men bewust een oud modelletje dat een stuk minder comfortabeler fietst. Wat een enthousiasme voor de fiets, waard om gestimuleerd te worden.

De conclusie kan zijn dat, als er weinig effect is op het fietsgebruik, de noodzaak niet zo groot is iets om aan het probleem te doen. Omgekeerd geredeneerd: juist als er weinig keus is en de fiets de mogelijkheid bij uitstek is om ergens (zoals Rotterdam CS) te komen, de plicht van de gemeente juist groter is dit probleem goed op te lossen.

Twintig procent gaat wel minder fietsen. Als de gemeente Rotterdam het fietsen wil bevorderen, dan is die twintig procent belangrijk genoeg om rekening mee te houden.

De hotspots

Er zijn een aantal locaties waar het stallen van de fiets duidelijk als dramatisch slecht wordt ervaren. Deze hotspots zijn:

- de voor- en achterkant van het Centraal Station
- de winkelstraten van het centrum van de stad (koopgoot, Coolingsingel en rond de metro-ingangen).

Onwetendheid

Mensen beseffen niet dat je je fiets niet overal zo maar mag zetten. En dat ze daar voor 'gestraft' kunnen worden in de vorm van het weghalen van hun fiets en/of het krijgen van een boete. In de APV (Algemene Plaatselijke Verordening) staat het een en ander aangegeven, maar duidelijk en expliciet is dat niet.

Soorten beugel:

De ronde fietsbeugels lijken er als beste uit te komen bij het gebruik. Ook al zeiden sommige dat ze beter verder uit elkaar geplaatst moeten worden vanwege krapte. De tulpbeugels bij de centrale Bibliotheek of bij het station zijn redelijk hopeloos om je fiets er tussen te krijgen en later zonder beschadigingen weer eruit te krijgen. Ze zijn alleen geschikt voor een bepaalde wielbreedte.

De voor- achterkant van het Centraal Station:

De capaciteit blijft te weinig. Er zijn veel te weinig beugels, met anarchie tot gevolg. De gemeentelijke reactie op de anarchie is soms een gele-label-actie. Dit wordt als zeer onheus ervaren. Wat kun je als fietser doen als er geen beugels zijn? Toch alleen illegaal parkeren.

De kwaliteit is onvoldoende. Voor de vroege vogels is stallen geen probleem, maar de fiets uit het rek halen des te meer als die ingebouwd staat. Dit levert ook nog wel eens schade aan de fiets op.

De wonderlijke verdwijning van de beugels voor V & D

Vlak voor V & D en Hema zijn enkele jaren geleden een hele rij fietsbeugels geplaatst maar recent zijn deze verdwenen. Het gevolg is dat mensen nog steeds op dezelfde plek, netjes op een rijtje hun fiets neerzetten. Men komt in de straat aanfietsen en men veronderstelt beugels want men ziet een rij fietsers. Een bordje erbij met de tekst 'verplaatst naar de Westewagenstraat' heeft geen effect, want niemand weet waar dat is, er staat verder geen verwijzing bij. Velen missen deze rijen fietsbeugels en maken in plaats daarvan hun fiets weer vast aan het hek rond de Koopgoot.

Fietsbeugel populair

Als eerste mogelijke oplossing wordt veelvuldig de fietsbeugels genoemd. Een eenvoudige en goedkope oplossing dus voor een gemeente niet al te moeilijk om te realiseren.

Aanbevelingen/suggesties/discussies

Centraal Station

Het Centraal Station is de komende jaren nog in verbouwing. In het nieuwe station is een fietsstalling gepland met een capaciteit van 5000 plaatsen. Deskundigen om ons heen schatten in dat deze capaciteit te weinig is, dus waarom niet proberen juist nu het probleem definitief en structureel op te lossen.

Regelmatig kregen wij de tip om in andere steden (bijvoorbeeld Leiden) te gaan kijken omdat daar het parkeren van de fiets bij NS Stations op een goede manier opgelost was. Rotterdam loopt achter in vergelijking met andere steden (Staan we nu ook wat betreft dit onderwerp op de verkeerde lijstjes?).

Ga kijken in andere steden om ze vervolgens met de nieuwe plannen van het Centraal station vrolijk voorbij te kunnen fietsen.

Het duurt nog ruim drie jaar voor het definitieve nieuwe station opgeleverd wordt en ondanks de recente bijplaatsing van beugels, blijft er te weinig plek.

- Creëer plaatsen erbij.
- Een aardigheidje ter compensatie van de overlast van de verbouwing: geef aan 100 mensen een jaarlang gratis abonnement op de bewaakte stalling.
- Afschaffing van de gele sticker en richt je energie op 'weesfietsen'. Deze nemen namelijk de broodnodige plekken in.

Het 500 beugelplan

Zoals het college in april 2006 begonnen is met een 100 dagen plan met daarin onder andere 100 ontmoetingen en het plaatsen van plantenbakken nu een voorjaarsoffensief met 500 fietsbeugels in het centrum. Vul bijvoorbeeld de beugelplekken op de Coolsingel tussen het fietspad en de rijbaan aan, vooral bij de verschillende metro-ingangen en plaats de beugels terug bij V & D.

Nader onderzoek nodig

De daadwerkelijke behoefte aan de diverse stallingsmogelijkheden vereist nader onderzoek. Denk ook aan creatieve oplossingen zoals in de parkeergarages een gedeelte voor fietsers. Stallingen in combinatie met eenvoudige reparaties aan de fiets voorzien in een behoefte. In verschillende andere steden zijn experimenten gaande met betrekking tot het stallen van fietsen.

Fietstrommels

Diverse verhalen hebben ons bereikt over leegstand in fietstrommels, niet alle trommels zijn volledig bezet. Tegelijkertijd is er een wachtlijst met aanvragen voor een plaats in een trommel. Meerdere diensten en afdelingen hebben een rol in toewijzing en realisering van fietstrommels. Ons is het niet gelukt om duidelijkheid te verkrijgen. Zorg voor duidelijke afstemming tussen diensten en afdelingen, heldere communicatie naar de Rotterdammers en een effectief gebruik van de trommels.

Maak inzichtelijk op de website van www.rotterdam.nl waar nog plekken zijn in de bestaande fietstrommels. Op de huidige website zijn alleen de locaties zichtbaar. Zoals je ook bij het boeken van een vliegticket tegenwoordig kunt zien waar de lege stoelen zich bevinden kun je dan in een oogopslag zien waar nog plekken voor de fiets beschikbaar zijn.

Beter informeren over fietsstalmogelijkheden

Zorg dat nieuwe bewoners weten welke fietsstalmogelijkheden er in hun omgeving zijn, zoals buurtstallingen en fietsentrommels. Bewegwijzering naar bewaakte fietsenstallingen kan bijdragen aan de vindbaarheid. Publiceer ook (af en toe) een kaartje met de fietsvoorzieningen in de (deel)gemeente.

Invoering van parkeernormen voor de fiets

Voor de parkeerplaatsen van auto's zijn parkeernormen ingevoerd. Deze dienen gerealiseerd te worden bij bijvoorbeeld nieuwbouw van woningen of herinrichting van de openbare ruimte.

Er zou ook voor fietsen een parkeernorm moeten komen, waarbij rekening gehouden wordt met bewoners, werknemers en bezoekers in die buurt. Onderzoek deze mogelijkheid en als experiment invoeren in een bestaande woonwijk.